

DEBRECENI-N. VÁRADI ÉRTESÍTŐ.

Vasárnap Oct. 20-án 1850.

43.

2-ik félév, 8^{dik} évfolyam.

Adás-vevés 's mindenféle hirdetéymekkel hetenkint megjelenik. Félévi előfizetés helyben 1 frt. 30 kr. — postán bár hová 2 frt. 30 kr. ezüst-pénzben; évnegyedi előfizetéssel is rendelkezheti, u. m. October — November — December — három hónapra helyben 50 kr; postán bár hova 1 frt 50 kr. pengő pénzben. — Előfizethetni mindkét városi tudakozó intézetben. —

Egy példány ára 4 kr. p. p.

Debreceni Kalendárium

megjelent 's nagy mennyiségben megszerezhető ' város Könyvnyomdájában, egyenkint pedig minden könyvtáros és könyvkötő uraknál.

Tartalma közt áll az 1849-iki debreceni csata érdekes leírása.

(NV. 116.) **Figyelmeztetés.** (1. 3.)

A' Nagyvárad takarékpénztár annak jövéni tudomására; miszerint oly álbr szárnyal, mint-ha ezen intézetnél betételekül egyedül vert ezüst pénz fogadtatnék el; ehhez képest felhivatva érzi magát, ezen értellenség avagy rossz akaratból származott álbrnek megcáfolására, 's egyszerű szerszám a' betevők megnyugtatósa végett köztudatra juttatni:

1-ször. Hogy mindennemű, forgalomban levő törvényes értékű pénzeket, betételeknél szintugy, mint minden egyéb fizetéseknel, elfogad.

2-ször. Hogy valamint eddig ugy ezentul is, a' betételek után az alapszabályok szerint kötelezett 5% kamatokat — a' nélkül, hogy jövedelmi adó fejében csak egy fillér is levonának — fizetendő. Kelt az 1850-ik évi october 12-én tartott 's a' N. Várad takarékpénztár ügyeit kormányzó választmány üléséből.

(NV. 117.) **Eladó kövér sertések.**

Bihar megyébe Belényes járási vidékén Kosgyán nevű faluban száz egy néhány fejér hizott mangalica sertések eladók. — Értekezhetni iránta Kosgyánban és az Intézetben. (1. 3.)

(NV. 119.) **Divat árusnő.** (1. 3.)

Kiss Anna Pestről ismételve ajánlja a' t' c. közönségnek jó ízléssel készült és készítenendő raktárát V. Olaszi Apácák utcáján a' 429. szám alatti Eráter háznál a' csász. kir. Posta hivatal mellett.

Bérbe adandó

Debrecenben a' Szentannai Fördőház, az egész épület, kertje, vendéglője 's fördője — minden órán bérbeadandó. Értekezhetni iránta a' tulajdonosa Liszkay Sámuellel.

(NV. 118.) **Eladó szőlő.** (1. 3.)

Hegyköz-Ujlakon néhai Király Lajosnő örökösseinek 9 hasábból álló jó karban levő szőlők a' nagy szőlés, négy-öt boglya szénát termő kaszálóval, kőépületű borházzal, két szoba konyha, kamara, 's minden hozzátartozó szüretelő edényekkel 's vasas hordókkal, két tágas jó száraz pincevel minden órán eladó. Értekezhetni V. Olaszi Lónyai háznál az örökösökkel.

(NV. 103.) **Eladó föld-birtok** (4.6.)

Bihar megyében Debrecen és nagy Várad közt fekvő **részbirtok** mely all 170 köblös szántó földből, 136 köblös kaszálóból, 80 kapa major-**szőlőből**, mintegy 300 köblös erdőből ezenkívül legelőből és 750 kapa dézmás szőlőlőlől, hozzá tartozó kényelmes nagy uri lakkal, gazdasági épületekkel ellátva, egy nagy majossal és nagy kertel, kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni iránta Nagy Váradon ügyvéd **Szász Károly** urnál.

(NV. 120.) **Árverendő haszonbér.**

Közhírré tételik, miszerint a' Belényesi uradalomhoz tartozó tizenhét helységekbeni királyi kissebb haszonvételek a' f. évi novemb. 8-án Belényes városában az uradalmi lakban tartandó árverésen három évre haszonbérbe kiadandók, mely árverésre a' haszonbérleti kívánók ezennel meghivatnak.

(1. 3.) Az uradalmi főigazgató által.

ZONGORA-TANÍTÁS

Debrecenben.

Egy zongorász-íjű, kinek jelenben is több tanítványa vannak, még néhány üres órái levén, e' szép művészetbeni legalapabb tanítási készségét ajánlja; — mielőbbi bejelentést elvár a' tudakozó intézet.

(D.) **Egy vagy két szoba**
minden órán béreandó; — ugyszinte több székényi tavalyi és idei széna, — és faragatlan lábfák eladó. — Értekezhetni a' depr. tud. Intézetben.

(D.) **ELADÓ VASKONYHA** (1.6.)
— csak egy télen át használt — találatik Debrecenben, nagyujtócán, 1594-ik szám alatt.

(D. 208.) **Ujabbí hirdetmény** (2. 2.)
a' cs. k. katonai élelmezéstár részéről:
folyó hó oct. 21-kén Kisujszálláson
katonai élelmezés végett
a' színhelyen árlejts fog tartatni.
Debrecenben színte folyó hó 22-én az élelmezési hivatalnál

Korpa és zsákrongyok eladása lesz.

(NV. 112.) **Eladó zongora.** (2. 3.)
A' legujabb ízlés szerént Mahogni fából Schmid által készített, 6 1/2 octávás hiba nélkül való zongora, minden órán eladó a' NVáradí t. intézet által.

(NV. 114.) **Eladó lovak.** (2. 3.)

Két fekete szörű, jól kitanult hámósól, hámóstól vagy a' nélkül, ugyszinte egy könnyű kocsi 's egy ekhós magyar szekér jutányos áron eladó, bővebb tudósítást ad a' tudakozó Intezet Várad-Olasziban.

(D. 206.) **Szép nagy ruhatár**
(almárium) (5. 6.)
politurozott — remekbe készült, olesón eladó — Debrecenben a' Nagyttemplom mellett 340-dik szám alatti háznál. —

(D. 211.) **Eladó ház.** (1. 3.)
Debrecenben a' Ceglédutcai kisajtónál özv. Némethy Józsefné háza kedvező feltételek mellett minden órán eladó. Értekezhetni fűszerész **Némethy Jánossal.**

(NV. 113.) **Kiadó vendég-fogadó.**
A' Siteri uradalom által az erdelyi országuban Szalárd és Siter közt levő korcsma, hol nagy állás, 8 szoba, szabad mérési joggal, minden órán haszonberbe adó. Értekezhetni Siteri uradalmi tiszttel. (2.3.)

(D. 209.) **Eladó ház 's szőlő.** (2. 3.)
 Debrecenben Nagyhatvanutca elején az 1573. sz. alatti ház 48 1/2 öl házutáni földjével, rajta tanya 's kut, — egy a' Kisturás kertbe 9 1/2 kapa mű szőlő eladó. Értekezhetni a' fentírt szám alatti bent lakóval.

(NV. 110.) **Közhirítétel.** (3. 3.)
A' nagy-váradí takarékpénztárnál elvesztettek bejelentelt 547, 98 's 114 számú betéti könyvecskék, 's ^{2047/2212} sz. a. előlegezről szóló átvételi bizonyítvány elveszése; azon felszólítással tétetk közé: hogy ezen betéti könyvecskékkel, megtalálói, e' közhirültételek a' „Magyar Hirlapban“ megjelenésétől számítandó 1 év 's nap alatt, a' föntnevezett takarékpénztárnál jelenjenek meg, és azokhozi igényeket bizonyítsák be; ellenkezőleg az elveszett betéti könyvecskék megsemmítettek tekintetve, a' betéti összegek, a' könyvecskék elveszését bejelentő betevőknek fognak visszafizettetni; — a' ^{2047/2212} sz. a. előlegezési holmik ped'g, az előlegezés fölvettnék kiadatni. —

Folyó évi február 12-én elárverelt előlegezési holmik volt tulajdonosi hasonló felhivatnak: a' takarékpénztár kielégítettése után maradt pénzfülüliségnek, jelesen ^{287/461} sz. a. előlegezést fölvettt 10 frt 20 kr; ^{38/564} sz. a. előlegezést fölvettt 20 frt 8 kr; ^{30/571} sz. a. előlegezést fölvettt 10 frt. 41 kr; 839. sz. a. előlegezést fölvettt 78 frt. 41 kr; ^{1183/1434} sz. a. előlegezést fölvettt 8 frt. 54 kr; 's 1062. sz. a. előlegezési összeget fölvettt 16 frt. 3 krnek, a' nagy-váradí takarékpénztárból 1/2 év alatti fölvetéle. —

E' határ időn tul, e' pénzfülöslegek letéteményekül tekintetendvén, tőlök kamatok nem fizetendnek. —

- Nagy-Váradí takarékpénztári választmány há-tározatából.

Stanffer Lajos. m.k.
nevezett takarékpénztári ügyvéd.

(D. 160.) **Egy nevelő nő.** (3.3.)
Helybe vagy vidékre valamely uri házhoz leánykák mellé német nyelv-tanítás — és mindenféle női-munkák oktatására ajánlja magát. Bővebb értesítést — ad rólla a' debreceni tudakozó intézet.

(D. 210.) **Árverendő ház.** (2. 3.)

A' Hajós Károly csődtömegéhez tartozó Váradutcán 2088-ik sz. a. 5,600 pfrtra becsült ház, folyó hó 29-dik napján, a' délutáni órákban közárverés útján elfog adatni. A' feltételek iránt előre lehet értekezni ügyvéd Simonffy Sámuel tömeggondnoki biztossal.

(N.V. 111.) **Árverendő ház és szőlő.**

Néhai Cseh József nő örökösének V. Vállalján, kolozsvári utcán a' nagy hid közelében levő, elzárva „Csilaghoz” címzett, 3. szám alatti jövedelmes szeglet házuk folyó October 30-ik napján, — egy az arany oldalon, egyfelől Pikler vasárúrs, más felől Amanth ur' szomszédságukban levő 5 hasábnys szőlőjük pedig másnap az az October 31-n árverés útján a' többet ígérőnek, az örökösök közmegegyezéséből, örök áron el fog adatni. Bővebben tudakozódhatni mindenkor főkép pedig minden szerdán d. e. a' örökösöknel a' főlebb érintett háznál. (3.3.)

(NV. 115.) **500 köből árpa** (1. 3.)

kerestetik a' NVárii Tudakozó Intézet által, hol piaci áron bevételik.

(D.) **Eladó rész-birtok.** (2.3.)

Debreceni hármashatárban a' Vértési földön, a' H. Létai csárdához közel 800 köbös föld egy tagban, berbe vagy zálogba kiadó avagy, örök áron is kedvező feltételek alatt eladó. Megjegyzetetik hogy ezen földdek: kaszálók — szántó földek, — erdők, — és nádvágy helyekkel van rendezve. Értésítést ad róla a' tudakozó intézet. —

Vegyes hírek.

— A' forradalmi történet kitünőbb férfainak jelenlegi holtartózkodásokról a' következő érdekes jegyzéket közöljük:

Londonban: Pulszky volt állami altitkár, Beöthy Ödön, Kászonyi ezredes, Gorové István képviselő, Rónay Jácint benedek-rendi szerzetes, Kálócy Lajos és Beöthy A. képviselők, b. Splényi v. szárd.-követ, és Jankó Vince biztos.

Brüsszelben: Almásy Pál a' képviselőház alelnöke.

Párisban: Szemere, Vukovics és Horváth Mihály miniszterek, gr. Teleky L. párisi követ, titkoka Szarvadi Frigyes; gr. Eszterházy Pál ezredes, gr. Károlyi Sándor alezredes, Bangya előbb szerkesztő később honvéd őrnagy; Csernóni a' mart. 15-nek szerkesztőtársa, gr. Andrassy Gyula követ Törökországban, titkoka Kiss László, Som-sich huszár ezredes, Irányi Dani és Imrédy Lipót képviselők, Mérey Mór hirlapíró, őrnagy és peccsét-

őr, Hajnik Pál políciái-főnök, Thaly Zsigm. hadmérnök, és végre Klapka.

Smyrnában: Noisser Richard szerkesztő, jelenleg könyvkereskedésből él, Zerffy az „Ungar”, szerkesztője Belgrád lakik a' francia consul házában, Diósy író, később Kossuth titkára és Andorffy budai v kapitány később őrnagy Hamburgban élnek.

Az amerikai menekültek vezetői Ujházy László és Lukács Sándor biztosok, mely többi hamburgai kivándorlása előtt egy győri kisasszonynyal kelt egybe; továbbá Danneberg, Prihoda és Prágai ezredesek, Beke és Horarik lelkészek; b. Uchritz huszárezredes Poroszországban tartózkodik.

Az ázsiai emigratio a' következő pártfőnökök vezetésé alatt áll: Kossuth, a' két Percel, gróf Bathányi Kázmér, Házmann képviselő, Balogh a'tya és fit, Mészáros, Jembinszky, Ihóc ezredes, Bem Aleppóban vezényel, Kmety és Stein Kisázsia-ban, Guyon tábornok mint keresztény szolgálat török hadseregénél, hol dr. Gaal is mint törzsorvos működik.

— Dobozy István, ki a' forradalom alatt mint lovas nemzetőri alezredes és maroszéki k. biztos működött, egyébiránt a' leégetett és kirablott szerencsétlen N. Enyedi menekültek megszabadításában tevékeny részt vőn — gr. Wallmoden hadsereg parancsnok ő excaja kegyelme folytán lakhelyére — Biharba hazabocsátatott.

— Austria. Oszországi lapok Turinból közlik pontját azon szerződvénynek, mely az olasz legio parancsnoka Monti által Károly Albert és a' magyar forradalmi kormány között kötöttet. Ezek: 1) A' magyarok, aláhok és szlovák kibékülése, Szárdinia közbenjárása által, mely a' közbenjárás alapjául az illir-dalmát partvidék, mint Magyarország részének integritását, az ottani népségek fusiojára támaszkodva, biztosítja. 2) Magyarország függetlenségének elismerése, adjon bár az magának alkármily alkotmányt. 3) Egy hadi-politikai munkálat combinatioja Horvátország ellen, mely szerint egy szárdinai hajóhad Anconában összeköttetésül szolgáljon Ancona, Velence és Fiume közt; combinált megtámadása az austriai hadseregnek Piemont és Magyarország által. 4) Egy olasz hadsereg alakítása, mely a' szárd hadsereg részéül Károly Albert által elismertessék, melynek a' katonai rangok a' király nevében osztassék ki. 5) Kölcsönös segély az austriai hadsereg győzelme esetében.

— Bécs. oct. 12. Egy Magyarokoronaországra nézve különösen fontos és érdekes hírt akarak mindenek előtt közleni. Sokat rebesgették, ittott hangosan is beszéltek, a' mellett hirlapok emlegették a' magyar régi conservativék és régi liberalisok, — vagy ha tetszik egy szóval tenni ki a' kettőt — az Apponyi-Kossuth párthívek egymáshoz közeledését, sőt né-

mileg kezét fogásdát. Tudva van azon hír is, miszerint Párisban gr. Teleki László fölszólított voltna a régi conservatívek által, az ott tartózkodó magyar emigratio tagjainak is a magyar nemzetiséget most hévvel fölkarolt említett hazafiakhoz csatlakozása végett, hogy így az addig két ellenséges, vagy legalább ellenkező tábor egy nagy nemzeti párttá forrjon össze. Ez ajánlatot gr. Teleki elfogadta volna, mi a párisi magyar emigratióban történt szakadás, 's abban a demokratiai elem külön válásának az aristokratiaitól egyik oka lenne. Most legközelebből azt utógnak, hogy a két pártnak két igen nevezetes egyénisége b. Józsika Sámuel, erdélyi volt főcancellár, és Deák Ferenc, nem régebén Kőszegen találkoztak volna egymással, némi barátságos értekezés végett. Volt-e valóban ily értekezés a két hazafi és pártfőnök közt, 's mi tette annak tárgyát, csak avatottak mondhatnák meg — valamint a jövőndő mutatja meg, mennyiben alapos amaz állítás, miszerint szó lett volna ott a magyar nemzet érdekét képviselni kívánó 's ez ügyben netalán összeolvadt párt által a birodalmi kormány irányában követendő politika vagy taktika elintézésé felől.

Azt is bizonyosnak mondják, hogy az innen oct. 6-dikán Pestre visszautazott b. Vay Miklós, nem különben volt alkancellár Szögyényi László urak, 's tán mások is, kik megkívánva lettek volna a magyarországi helytartói díszes hivatalal, annak elvállalását bizonyos föltételekhez kötték, miket a ministerium a birodalmi egysége semmi esetben nem tágítható szempontjából és érdekéből el nem fogadhatott, 's így a régi conservatív pártnak a kormányhoz közeledése, vagy annak kibékülése, további boldogabb időre elhaladott.

Sajnos eredmény, mert a dolgoknak így élére állítása, bárkinek, vagy minő oknak tulajdonítottassék, a magyar nemzet 's így közbevetőleg a birodalom egysége ohajtott szilárdulásának is rovására történik.

Egy éven épen, hogy azon ritka férfi, ki nem fényes születés, de fényes lelki tehetségek által emelkedett a kormány polcára, 's ott a demokrátiát képviseli, belügyminister dr. Bach Sándor Magyarország jövőndő sorsa 's átalakítása kérdésében a császárhoz egy kimerítő, és a magyar nemzet iránt sok sympathiát tanúsító előterjesztést tett, minek következtése volt, hogy a régi conservatív párt főbb és kitünőbb egyénéi különböző hivatalokkal megkínáltattak — de a kik némi személyes érzékenykedés, vagy tán nem helyesen fölfogott érdektétkintés miatt az ajánlt hivatalokat nem fogadták el,

későbbben azok is, kik azt viseltek, letették, 's így az őket fölkereső kormánytól elhuzva magukat, azóta passiv helyzetben, hogy ne mondjuk ellenszégülésben maradtak, miből őket a kormánynak most közelebből tett próbíja is a kilépésre rá nem bírhatta. Jobb, helyesebb-e ez eljárás, — némi elv és nézetek különbségeért a hontól annak legkritikusabb, személyes áldozatot 's resignatiót kívánó időszakában, minden szolgálatot a közhivatal pályáján megtagadni, vagy pedig a kormányponcon megpróbálni, hogy nem sikerülend-e a birodalom és magyar nemzet érdekeit összeilleszteni, 's mig az arra vezető utat teljesen kiegyengetni és azon a kívánt célig előhaladni lehetend, addig legalább az akadályok és nehézségek elhárítását is összevetett vállalkozások eszközölni ügyekezní? — e két politika közül melyik célravezetőbb? annak vitatásába nem-ereszkedve, valóban lehet sajnálni, hogy a kormány és magyar nemzet egymáshozí állása, e vonakodás által a személyes pártérdek sikamlós és kártékony terére állítottott, hol ritkán a hideg megfontolás, de többnyire a szenvedély szokott eldőntő lenni. Senki se kárhuztassa azon derék 's királyhoz mint hazához egyaránt hív férfiakat, kik a meggyőződésükhöz ragaszkodást tán kissé megszeje is vitték, valamint ne gyanusítsa országos szeretetüket és jó akarataikat, de azért méltán sajnálhatja az érintett feszültséget, idegenkedést — érdekében a szeretett hazának, melynek fiait egyvetéretésre, ön maguk megtagadásával is neki szolgálásra oly sürgető szükségbe van, mely így tovább is szenved, 's boldog és jobb napjai földerülését bizonytalan időre eltaszítva látni kénytelen. 'S annyival sajnosabb és súlyosabb e helyzet, mert a kormány ellenében ily viseletre a viszonyok hatalma azon férfiakat sodrá, kiknek a martius előtti napokban a trónhoz és kormányhoz ragaszkodásukért volt épen honszeretetük gyanusítva.

America. Több lapok említik, miszerint Prágay engedelmet kért a texasi kormánytól egy város építésére, melynek neve „Kosuth“ legyen.

Piaciár váltó garas		Debrecen	
		Oct. 15.-kén felső	alsó
	Köböl		
Tiszta buza	— — — — —	280	240
Kétszeres	— — — — —	180	160
Rozs	— — — — —	150	130
Árpa	— — — — —	110	100
Zab	— — — — —	110	100
Tengeri	— — — — —	112	90
Köles	— — — — —	120	—
Köles kása	— — — — —	240	—
Szalonna mázsa	— — — — —	53 fr.	50 fr.